

րապետը և արևմտյան մտածողությունը» և այլն:

Հունիսի 28-ին Սլեքսանդրիայի Էկանգելիստու Մայր տաճարում տեղի է ունեցել պատրիարքական և պատարագ: Խորհրդակատարությանը մասնակցել են հյուր եպիսկոպոսները:

Քոյլ եկեղեցների եերկայացուցիչներից հրավիրված են եղել հոռոմեական կաթոլիկ եկեղեցու պապական նվիրակ Հաշիլ եպիսկոպոս Գլորիոն, դպտական ուղղափառ պատրիարքության արտաքին հարաբերությունների վարիչ Սամուել եպիսկոպոսը, Հայուսանեայց եկեղեցու եերկայացուցիչ Զավեն եպիսկոպոս Զինչինյանը և հովուկաթողիկ պատրիարքի փոխանորդ Պողոս Եպիսկոպոս Անթաքին:

Պատարագին եերկան են եղել նաև եպիսկոպոսներ մոտ հավատարմագրված զանազան դեսպաններ, հյուպատուներ և այլ պաշտոնական հյուրեր:

Հունիսի 22-ին, առավոտյան ժամը 11-ին, Մովկայի ոուս պրավոլավ պատրիարքության մերկայացուցիչ և Բեղլինի էկզարք և Ֆիլարետ արքեպիսկոպոսը, ընկերակցությամբ ու Պյուտ քահանա Ռայմանի և դոցեն Բորիս Նիլուպովի, այցելել է Սլեքսանդրիայի հայոց առաջնորդարան, և Պո-

ղոս-Պետրոս եկեղեցի և ընդունվել ու. Զավեն եպիսկոպոս Զինչինյանի կողմից: Ընդունելությանը ներկա են եղել ու. Վարագ քահանա Պելլերյանը և Քաղաքական ժողովի ատենապետ պրն. Վահան Սլեքսանյանը: Եղբայրական ջերմ մթնոլորտում ոուս պրավոլավ և Հայաստանյաց եկեղեցու եերկայացուցիչների միջն տեղի է ունեցել սրտաքաց գրուց եերկու քոյլ եկեղեցիների բարեկամական դարավոր կապերի մասին: Կատարվել են սրտագին մաղթանքները Տ. Պիմեն Պատրիարքի և Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի կենաց և արևշատության համար: Տ. Ֆիլարետ արքեպիսկոպոսի և ու. Զավեն եպիսկոպոսի միջն փոխանորդի մակավել են հովանունվերներ:

Նույն օրը, եերեկոյան, ու. Զավեն եպիսկոպոսը, ընկերակցությամբ ու. Վարագ քահանա Պելլերյանի և պրն. Վահան Սլեքսանյանի, փոխադարձ այցելություն է տըւվել ու. Ֆիլարետ արքեպիսկոպոսին տեղի Սան-Ստեֆան հյուրանոցում:

Ո. Արանաս Հայրապետի հիշատակին նվիրված հանդիսություններից հետո տեղի է ունեցել հույն օրթոդոքս պատրիարքանի և Սինոդի հիսուր՝ Աֆրիկայի զանազան եերկուներից ժամանած եպիսկոպոսների եերկայությամբ:

ԼՈՒՐԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՉԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻՑ

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ Ե. Հ. Խ.-ՌԻՄ

«Ինտիրն Ութնես» շաբաթաթերթի նախկին գլխավոր խմբագիր և Հայկաստանի եկեղեցիների ազգային խորհրդի գրականության բյուրոյի անդամ Վիկտոր Կոյպիլեն նշանակվել է Ե. Հ. Խ.-ի հրատարակությունների բամբի խմբագրության քարտուղար՝ այդ պաշտոնում հաջորդելով Մարտին Կոնուելին, որը սոյն թվականի սեպտեմբեր ամսից աշխատելու է եկեղեցիների բրիտանական խորհրդում: Վիկտոր Կոյպիլեն եղել է նագապորի համաստական դասախոս և իր ժունավանդական գործություններում ակտել է որպես խմբագիր «Թիր Գարդիլն» քրիստոնեական շաբաթաթերթի:

Ցեղոնի անգլիկան եկեղեցու անդամ Աղրիան Վիժենմաննեն նշանակվել է Ե. Հ. Խ.-ին առընթեր եկեղեցիների օգնության էկումենիկ հիմնարկության նոր տնօրեն: Ավելի քան տասնչորս տարի նա աշխատել է Ցեղոնի կառավարության կազմում, մասնակցել է հողային ռեֆորմին և երկար տարիներ զբաղեցրել գյուղատնտեսության մինիս-

տըրության կոմիսարի օգնականի պաշտոնը:

Լինելով իր եկեղեցու պատասխանատու աշխատողներից մեկը՝ Վիժենմաննեն ծառայության իր բաժինն է քերել «Ասիական երկրների զարգացմանը մասնակցող եկեղեցների հանձնաժողովում» որպես խորհրդական:

ԱՄՆ-ի Լեքսինգտոն քաղաքի քրիստոնեական եկեղեցու («Քրիստոսի աշակերտներ») հոգևոր հովիկ Ռոբերտ Ուելչը, հրաժարվելով իր հոգևոր պարտականություններից, տեղափոխվել է Ժնև և ընդգրկվել Ե. Հ. Խ.-ի ամձնակազմում որպես «Հավատ և վկայություն» միավորման աշխատակից: Նա եղել է Տրանսիլվանիայի համալսարանի հոգեքանության դասախոս և ղեկավարել հույն համալսարանի ուսանողների ընկերակցությունը:

**ՄԻԵՐՈՊՈԼԻՏ ԻՐԵՆԵՈՍԻ ԲՈՂՈՔԸ
ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐԱԾ ԾՆԾՄԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ**

Արևմտյան Գերմանիայում աշխատող հույն գաղթականներին ուղղված իր ու-

դիտելույթի մեջ միտրոպոլիտ Դրենենոսը, համեմատ գալով ի պաշտպանություն Հունաստանում օրինականության վերահսկութանական համար հոյն ժողովրդի բոլոր պահանջների, իր վճռական բողոքն է արտահայտել տեղական իշխանությունների կողմից գործադրվող ճնշման քաղաքականության դեմ:

Հոյն ժողովրդի 1821 թվականի ազգային ազատագրության տարեդարձի տոնակատարութան ատթիվ, որի ընթացքում ամբողջ աշխարհի հոյն օրոշողքս եկեղեցներում ամեն տարի ավետպում է մարդկության ազատագրումը մեղքի գերիշխանությունից, Կենտրոնական Եվրոպայի հոյն եկեղեցու եկպարհը, որը ճանաչված է իր արդարամտությամբ, կոչ է արել հոյն ժողովրդին՝ արթանանալու և «սրբազնելու արխաներն ու թերությունները»: «Յոթ տարուց ի վեր ազատությունը վերացել է Հունաստանից,—նշել է միտրոպոլիտ Դրենենոսն իր եկույթում,—և մենք հասել ենք այն բանին, որ սկսել ենք գովարանել մեր ճնշումն ու սուրբկությունը: Քաղաքագետներ, զինվորականներ, դասախոսներ և նոյնին քահանաներ փորձում են ատելի դարձնել մեր սեփական անցյալը, իբր թե կարիք ունենալիք բռնակալության մորակին կամ գերեզմանի հանգստին՝ առաջադիմելու և զարգացնելու համար մեր տնտեսությունը»:

ԱՎԵՏԱՐՍՆԻ ՔԱՐՈՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՄԲՈՂՋ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ 2000 ԹՎԱԿԱՆԻՑ ԱՌԱՋ

Ավետարանչության միջազգային կոնֆերանսը հայագահ, ամերիկացի ավետարանական Բիլի Գրենենը վերջերս Լոզանում տեղի ունեցած մամուլի մի կոնֆերանսում հայտարարել է, որ սոյն թվականի ամոնանք վերոհիշյալ կազմակերպության կողմից գումարվելիք ժողովը լինելու է ավետարանչության վերաբերյալ ամենամեծ և ամենաներկայացուցչական համագումարը քրիստոնեության ամբողջ պատմության մեջ:

Արդարն, շորէ 2700 մասնակիցներ, որոնց կեսից ավելին լինելու է երրորդ աշխարհից, հրավիրվել են հավաքվելու Լոզանում առաջիկա հուլիսի 16—25-ը: Աշխարհի 148 երկրների գորեթե բոլոր հարանվանությունների եկեղեցների անդամներ ներկա են լինելու հիշյալ համագումարին ոչ որպես իրենց եկեղեցների կամ եկեղեցական որևէ կազմակերպության պատվիրակներ, այլ որպես պարզ մասնակիցներ, որով և համագումարը չի ունենալու օրենսդրական բնույթ:

Սոյն հանդիպման նպատակն է լինելու նշակել գործունեության ողեգծեր և կոնկրետ պահանջներ՝ Ավետարանը քարոզելու համար ամբողջ աշխարհում հափառ մեր դարի ավարտը:

Պատասխանելով մամուլի կոնֆերանսում իրեն ուղղված այն հարցին, թե համագումարից հետո ատեղծվելո՞ւ է արդյոք վերոհիշյալ հապատակի համար գործող կայուն մի կազմակերպություն առանձին բաժիններով, Բիլի Գրենենը հայտարարել է, թե մասնակիցների հինգում տոկուր այժմվածից ցանկություն է հայտնել, որ «ստարելության և ավետարանչության բնագավառում ինչ-որ բան ծնվի սոյն համագումարից»:

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ «ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ 7-ՐԴ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ

Սոյն թվականի սեպտեմբերի 16—23-ը Էնգելերգում (Ծվեյցարիա) տեղի է ունենալու «Եվրոպական եկեղեցիների կոնֆերանս»-ի «Նիբորգ 7» համաժողովը հետևյալ թեմայով. «Միություն Քրիստոնու և խաղաղություն աշխարհում—քրիստոնեական հոյս և Ավետարանի խոստումը»:

Համաժողովում գլխավոր գեկուցումով համեմատ է գալու Հեսսե-Նասառի (Արևմբույան Գերմանիա) ավետարանական եկեղեցու նախագահ Հելմուտ Հիլդը: Վերոհիշյալ թեմայի մասին գեկուցելու է նաև Բուղապետի աստվածարանական ճեմարանի Հին Կոռակարանի դասախոս պրոֆ. Լազլի Պակողին:

Համաժողովին մասնակցելու են շորջ 400 պատգամավորներ: Եվրոպական 24 երկրների ավելի քան 100 եկեղեցիներ լիիրավ անդամ են հիշյալ կազմակերպության:

Համաժողովում մեծ տեղ է հատկացվելու բանավեճերին, որոնք տեղի են ունենալու երկու գլխավոր բաժիններում և տասնմեկ ենթաբաժիններում:

ԵԿՈՒՄԵՆԻԿ ԾԱՐԺՄԱՆ ՄԵՋ ԵՐԻԾԱՍԱՐԴՆԵՐԻ ԱՎԵԼԻ ԼԱՑՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁ

Ժմանում մարտի 25—29-ը տեղի է ունեցել Ե. Հ. Խ. ի երիտասարդության հաստուկ կոմիտեի ներթական ժողովը: Ժողովում պահանջ է առաջադրվել, որ երիտասարդներին իրավունք տրվի ամբողջական մասնակցություն ունենալու եկումենիկ շարժման կյանքին ու աշխատանքին իրենց ստանձնած քրիստոնեական պարտավորության և

իրենց ձայնը լսելի դարձնելու մտահոգության պատճառով։ Սույն ժողովին մասնակցել են երիտասարդության շրջանային քարտուղարներն ու Ե. Հ. Խ.-ի հանձնաժողովներին կից երիտասարդությանը խորհրդատու պատգամավորներ։

Ե. Հ. Խ.-ի «Դաստիարակություն և վերաբերողություն» միավորման փոխ-նախագահութիւն Պետքի Աշքին, ի միջի այլոց, ասել է, որ «երիտասարդներն ունեն իրենց հասուլ փորձառությունները և կարող են իրենց նըպասար բերել Ե. Հ. Խ.-ի այն ծրագրերին, որոնք վերաբերում են իրենց ազատագրության համար պայքարող ժողովուրդների զարգացմանն ու նրանց ցուց տրվելիք օգնությանը»։

Ժողովում մասնավորապես պահանջվել է, որ այն երիտասարդները և երիտասարդության խորհրդականները, որոնք մասնակցելու են Զակարիտայում կայանալիք Ե. Հ. Խ.-ի 5-րդ համաժողովին, հավաքվեն համաժողովից անմիջապես առաջ։ «Եթե ուզում ենք, որ երիտասարդները իրենց նըպասար բերեն համաժողովին, —նշվու է ժողովի կողմից ընդունված փաստաթրութում, —անհրաժեշտ է, որ նրանք մասնակցեն նոյնական Արևմտյան Բնեղինում գումարվելիք Ե. Հ. Խ.-ի կենտրոնական կոմիտեի առաջիկա նատարչանին»։

Երիտասարդության հասուլ կոմիտեի սույն փաստաթրութը և մշակած հանձնարարություններն ուղարկվելու են Ե. Հ. Խ.-ի գործադիր կոմիտեի անդամներին՝ պատասխանական համար այն հարցերին, որոնք բարձրացվել են Բաղ Սարդովում կայացած գործադիր կոմիտեի վերջին ժողովում և որոնք վերաբերում են եկեղեցներում երիտասարդների աշխատանքի առանձնահատկությանը։

ԿՈՍՏԱՆԴՎՈՒՊՈՂՍԻ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐՁԸ
ՀԱՄԱՅՆ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

Երեք էական կետեր են շոշափվում այն պատգամում, որ Կոտանդնուպողուի տիեզերական Պատրիարք Դիմիտրիոսն ուղղել է ամբողջ աշխարհի քրիստոնյաներին սուրբ Հարության տոնի առթիվ։ «Աստվածային տնօնեսության գործի» պայծառ մի հաշան տեսնելով այն իրողության մեջ, որ այս տարի և Զատկի տոնը քրիստոնեական եկեղեցների բոլոր օրացուցներում զուգադիպում է նոյն օրվան, օրթոդոքս եկեղեցու հոգևոր պետը իր ողերձում առաջարկել է, որ համարթողորս, ապա նաև համաքրիստոնեական մի համաձայնագրով որոշվի կայուն մի կիրակի, որպեսզի ամեն տարի նոյն օրը նշվի և Զատկի տոնը ամբողջ աշխարհի քրիստոնյաների կողմից։

Արտահայտելով իր խորագոյն հարգանքըն ու պաշտամունքը Քրիստոսի գերեզմանի նկատմամբ, տիեզերական Պատրիարքը, իր «ապարտականությանն ու տիեզերական Պատրիարքի իր պատասխանաւորվության համարական քաղաքական ամեն տեսակ նկատառումներից դուրս», պահանջ է արտահայտել, որ հարգվեն սուրբ Տեղաց ստատուար և մասնավորապես Երուսաղեմի օրթոդոքս պատրիարքության դարավոր իրավունքները դրանց վրա։

Հիշեցնելով, որ հարուցյալ Քրիստոսն ասել է «խաղաղություն ընդ ձեզ» և «եղեք որպահ», հոյն եկեղեցու գերազուն պետն ընդգծել է, որ «խաղաղությունը հանգչում է մարդկանց, հաստատությունների և ժողովուրդների իրավունքների փոխադարձ ճանաշման վրա, և որ ուրախությունն ուրիշ բան չէ, եթե ոչ արդյունքը այդ խաղաղության»։

